

سنجش و مقایسه تطبیقی شاخص‌های آمادگی قبل از زلزله بین خانوارهای مناطق ۱ و ۴ شهر کرمان

محمد رضا رضایی^{۱*}، محبوبه نوری^۲

۱- دانشیار جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه یزد، Rezaei58@gmail.com

۲- کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه یزد، mabob.nori70@gmail.com

چکیده

وجود آمادگی قبلی در یک جامعه برای برخورد با زلزله یکی از مهم‌ترین عوامل در کاستن از صدمات زلزله و پیش‌نیاز هر طرح مدیریت سوانح است. لذا آمادگی جامعه در تمامی جنبه‌ها برای وقوع و شرایط بحرانی ضروری است. پژوهش حاضر نیز با هدف بررسی و مقایسه تطبیقی خانوارهای ساکن در مناطق ۱ و ۴ شهر کرمان به لحاظ برخورداری از معیارهای آمادگی صورت گرفته است. ماهیت پژوهش حاضر، توسعه‌ای - کاربردی می‌باشد. شیوه تحقیق این پژوهش ترکیبی از روش‌های توصیفی، اسنادی و تحلیلی می‌باشد. به طوری که برای جمع‌آوری داده‌های مورد نیاز از دو شیوه کتابخانه‌ای و میدانی استفاده شده است. جامعه آماری مورد مطالعه شامل کلیه سرپرست‌های خانوار شهر کرمان می‌باشد. مطابق روش کوکران، حجم نمونه برابر با ۳۵۰ خانوار از خانوارهای شهر کرمان به دست آمده است. پس از گردآوری داده‌ها در نرم افزار SPSS و به کمک آزمون‌های آماری آنوا و آزمون تعقیبی توکی مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج و یافته‌های حاصل از تحلیل پرسشنامه خانوار نشان می‌دهد که بین دو منطقه از نظر برخورداری از معیارهای آمادگی تفاوت وجود دارد به طوری که منطقه ۱ با مقدار F برابر ۱۶/۷۱۲ در سطح معنی‌داری ۰/۰۰۰، از نظر آمادگی کل نسبت به منطقه چهار، شرایط مطلوب‌تری دارد. بدین ترتیب که خروجی آزمون تعقیبی توکی نیز بیانگر وجود تفاوت* ۳۱/۳۲۷ برابری منطقه ۱ در مقایسه با منطقه ۴ شهر کرمان است.

واژه‌های کلیدی: تحلیل تطبیقی، آمادگی، زلزله، شهر کرمان

۱- مقدمه

سوانح طبیعی همواره به عنوان پدیده‌ای طبیعی در طول حیات کره زمین وجود داشته و خواهند داشت. وقوع سوانح طبیعی نظیر سیل، زلزله، طوفان و غیره در اغلب موارد تأثیرات مخربی بر سکونتگاه‌های انسانی باقی گذارده است و تلفات سنگینی بر ساکنان آن‌ها وارد ساخته است. ساختمان‌ها و زیرساخت‌های این‌گونه مناطق را نابود ساخته و عوارض اقتصادی و اجتماعی پر دامنه‌ای بر جوامع بشری و کشورهای جهان تحمیل کرده است. شهرها نیز به عنوان یک مکان تجمع برای جمعیت انسانی از وقوع این سوانح طبیعی مستثنی نمی‌باشند و لازم است چاره‌اندیشی‌های جدی جهت کاهش آسیب‌پذیری این سکونتگاه‌ها در